

POSLEDNJI RANDEVU

Linda Jelin

POSLEDNJI RANDEVU

Prevod s engleskog
Nemanja Gaćinović

Mono i Manjana
2012.

Naslov originala:
THE LAST BLIND DATE, Linda Yellin
Copyright © 2011 by Linda Yellin
Uz saglasnost autorke. Sva prava zadržana.
Prava za srpsko izdanje © 2012, Mono i Manjana

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Glavni i odgovorni urednik
Srđan Krstić

Prevod
Nemanja Gaćinović

Lektura i korektura
Kristina Cvetković

Dizajn korica
Nada Orlić

Kompjuterska priprema
Mono i Manjana

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

E-mail: office@monoimanjana.rs
www.monoimanjana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-31

ЛИНДА, Јелин

Poslednji randevu / Linda Jelin ; prevod Nemanja Gaćinović. - Beograd : Mono i Manjana, 2012 (Lazarevac : Elvod-print). - 281 str. ; 21 cm

Prevod dela: The Last Blind Date / Linda Yellin.

ISBN 978-86-7804-624-7
COBISS.SR-ID 188628236

SADRŽAJ

Nekoliko bitnih informacija koje bi trebalo da znate na početku	7
Prvi deo	21
Mama je govorila da postoje takvi muškarc	21
Pozovi me kada budemo u braku	34
Neki se ponašaju detinjasto, a nisu deca	48
Mislim da sam ja njega zaprosila	61
Srednji deo	71
Preseljenje	71
Moj prvi posao u Njujorku (na kojem se nisam dugo zadržala)	85
Izlasci sa prijateljicama	105
Pričanje kroz nos	118
Blagosloveni da ste, moj narode	129
Privatna škola za Bendžamina	138
„Bu!“ i „Bu-hu!“	146
Fibi kreće na časove jahanja	155
Kako pravilno nacrtati obrve braon olovkom	166
Njujorčanka sa pravom glasa	176
Sve žene Rendija Artura	185
Potpišite ovde, ovde i ovde	202
Nina, preduzimač iz Stounhendža	213
Izvan mog domašaja	222
Ljubav u vreme holesterola	231
Velika četvorka	243
Davanje ljubavnih saveta	256
Na putu ka konačnoj sreći	263
Ambasadorka Njujorka	263

Klaudijino popuštanje	269
Još jedna stvar koju bi trebalo da znate na kraju	278

NEKOLIKO BITNIH INFORMACIJA KOJE BI TREBALO DA ZNATE NA POČETKU

Kada se Rendi Artur iz Njujorka razveo od svoje prve žene, gospođe Artur, napustio je dom sa dva kofera i stereo zvučnicima, uz dogovor da će viđati decu svakog drugog vikenda, i utorkom i četvrtkom uveče, kao deo petogodišnjeg plana.

Srce mu se slamalo, jer je morao da napusti decu. Pošto je ostavio gospođu Artur, bio je švorc. Nije više mogao da trpi da ga žena sa kojom je stupio u brak dvanaest godina ranije ponižava.

Rendijev petogodišnji plan nije mogao da se meri sa, recimo, Staljinovim petogodišnjim planom da industrijalizuje Sovjetski Savez, ali mu je ipak u potpunosti bio posvećen. Usredsredio bi se na posao, decu, plaćao bi račune i imao bezbroj kratkoročnih bezvrednih veza, bez ikakvih obaveza, sa velikim brojem lepih žena.

Bio je iskren prema ženama sa kojima je izlazio: na početku bi im rekao da ne želi ozbiljnu vezu. Samo što mu one nikada nisu verovala. Bio je previše blagonaklon; umesto imenom, zvao ih je „dušice“ i „lepotice“ ubedivši svaku od njih da je bila njegova „sreća“.

Kad god bi neka od njih iskazala preveliku bliskost, kupujući karte za pozorište mesecima unapred, ili predlažući da preuredi dnevnu sobu u svom malom jednosobnom stanu tako što će okačiti neke lepe zavese, nežno bi joj saopštio da nisu jedno za drugo. Njemu su najvažnija bila deca, koju nikada nije upoznao ni sa jednom od svojih „dušica“; nije želeo da osmogodišnja Fibi i petogodišnji Bendžamin odrastaju vezujući se za žene koje će uskoro otići svojim putem. Bio

je to dobar plan, i zbog svoje iskrenosti prema svakoj od učesnica, nesumnjivo častan plan, koji je trebalo da bude prilično uspешan, da sve to nije upropastio u drugoj godini nakon razvoda.

Njegov najbolji prijatelj Den, koji je živeo u Kaliforniji, predložio je Rendi da nazove Lindu, koja je živela u Čikagu i koja je bila najbolja prijateljica njegove devojke Lin. A ako to ne uspe, da zaboravi, i nastavi po starom.

„Zašto bih ja zvao neku ženu koja je udaljena 1120 kilometara?“ , pitao je Rendi Dena. Kako bi održali svoj drugarski odnos, razgovarali su telefonom skoro svake nedelje.

„Predosećam da će ti se svideti.“ A s obzirom na to da je Den imao uglavnom dobre predosećaje, Rendi je nastojao da mu veruje. „Bila je ovde prošle godine, baš pre tebe. Visoka je. Crnokosa. Pristojno građena. Napisala je knjigu. Trebalo bi da je pročitaš i vidiš da li ti se sviđa?“

„O čemu se radi u knjizi?“

„O njenom pokojnom mužu.“

„Sjajno. Već mi zvuči zabavno.“

„Šta bi mogao da izgubiš?“ , pitao je Den.

„Novac za avionsku kartu“, odgovorio je Rendi.

Ali pošto je devojka sa kojom je Rendi trenutno bio u vezi počela da zvoca o tome kako je možda zaboravila četkicu za zube u njegovom stanu, Rendi je počeo da razmišlja o svim prednostima viđanja sa nekim ko nije živeo u ovom gradu. Našli bi se. Dobro bi se proveli. Imao bi neobavezan seks, a potom pobegao na avion. Jedina bolja stvar od žene koju ne planirate da vidite ponovo, jeste žena na koju više nikada nećete naleteti.

I tako je on pozvao mene...

Pre petnaest godina sam objavila roman, bez želje da postignem bilo kakvu slavu. Da ste ga kojim slučajem pročitali (iako tvrdite da ste to učinili, ja znam da lažete, osim ako niste moja majka, jedna od moje dve sestre, neki od velikog broja bivših momaka kojima

je jedino bilo važno da ih ne oklevećem) – dakle, da *ste* vi jedan od šestoro pomenutih ljudi, već biste znali sledeće:

Dve nedelje po diplomiranju, udala sam se za visokog, zgodnog, mladog čoveka sa invaliditetom, koji je proveo tri godine u Marincima, a od toga jednu u Vijetnamu. Bio je sladak. Zbunjen. Depresivan. Ja sam bila u oblacima.

U to vreme smo imali nešto što se zvalo vrtoglava romansa, a što ja sada nazivam: „gde nam je, kog vruga, bila pamet“ romansom – za šest nedelja smo se venčali. Upoznali smo se na fakultetu uprkos našem različitom poreklu. Mali grad – veliki grad. Baptista – Jevrejka. Smatrao me je opuštenom i normalnom osobom. Ja sam njega doživljavala kao snažnu i, takođe, normalnu osobu. Svi ostali vijetnamski veterani koje sam sretala su me podsećali na junake televizijskih krimi-serija, u kojima bi se njihovo poreklo otkrilo tek u poslednjoj spektakularnoj sceni, čim bi ih uhapsili zbog odsecanja glave slabašnoj starici.

„Zašto je to uradio?“, pitao bi neko, a detektiv bi jedva čujnim glasom, u otrcanom braon kaputu, odgovorio: „Vijetnam.“

Sviđalo mi se što je Tedi bio bivši marinac. Šta može da izgleda privlačnije od čoveka kome dobro stoji uniforma, koji se bori za svoju zemlju, i koji zna da barata puškom *M-16*?

U redu, verovatno dosta stvari. Ali kada sam imala dvadeset i dve godine, sama činjenica da je bio marinac, meni je bila dovoljna da se za njega udam. Jedino nisam znala kako da ubedim svog novog muža da pronade posao. Ili da se možda vrati u školu. Da ne ostaje po ceo bogovetni dan u krevetu, izmučen i utučen.

S vremenom je postao aktivniji. Dozvolio mi je da vozim do Aljaske njegovu ispoliranu „folkswagen bubu“ na kojoj je curilo ulje i nije radilo grejanje. Plan mu je bio da se zaposli na gasovodu. Posle sedam nedelja se vratio i saopštio mi da želi da radi u banci.

E, tad sam već bila zbunjena. *Otkud sad želi da radi u banci?*

Zaposlio se u Prvoj nacionalnoj banci iz Čikaga, kao službenik na šalteru u prizemlju filijale u ulici Eri. Njegov posao je bio da

otvara nove račune i pomaže starijim klijentima da se bolje snađu sa iznosima na svojim štednim knjižicama. Ja sam radila u reklamnoj agenciji, smišljajući sadržaj etiketa za šampone, na poslu koji je on smatrao ponižavajućim.

Prestali smo da razgovaramo, plašeći se da ćemo otkriti kolika smo mi greška u stvari bili. Odvojeno smo otišli na odmor. Jedne godine je Tedi otišao na mušičarenje sa svojim školskim drugarima, dok sam ja bila u Vašingtonu u poseti cimerki sa fakulteta. A sledeće godine je otišao na kampovanje u Viskonsin, sa nekim ljudima koje je upoznao u banci, dok sam ja bila u poseti prijateljici koja se doselila u Boston.

Nakon desetogodišnjeg braka, u kojem zapravo nikada nismo ni bili *venčani*, razveli smo se. Odselio se u Oregon, sa ciljem da nauči stolarski zanat i pravi nameštaj. Ja sam preuredila svoje ormare, i ostala da živim u Čikagu. Ali smo ostali u kontaktu, preko telefona i putem pisama.

Četiri godine kasnije, umro je od raka mozga.

Bili smo zajedno poslednjih devet meseci njegovog života.

Nakon sahrane nisam mogla da spavam godinu dana optužujući sebe za svaki tužan ili usamljen trenutak u njegovom životu – optuživala sam sebe i za sve ono što se dogodilo čak i pre nego što smo se upoznali. Znam da je narcisoidno reći da sam ja bila uzrok svakog dela nečije patnje, ali u toliko sam lošem stanju bila, isuviše ljuta na sebe, da bih shvatila da sam bila potpuno obuzeta sobom.

Dok je svet spavao, ja sam očajavala.

Zašto sam i dalje koristila pilule, iako sam znala da je želeo bebu?

Zašto nisam pristala da se odselimo u La Jolu kako bi mogao da studira okeanografiju?

Zašto nisam bila prijatnija prema njegovoj majci?

Plakala bih u kadi dugo nakon što bi se voda ohladila. Slušala sam Bilija Holideja, umesto Brusa Springstina. Osećala sam se toliko beznadežno po pitanju budućnosti, da nisam ništa priložila u svoj Individualni penzioni fond.

Ljudi kojima je nekada prijalo moje društvo sada su vodili ovakve razgovore:

„Hajde da priredimo žurku!“

„Sjajna ideja!“

„Ali moramo li da pozovemo 'znate već koga'?“

„Lindu? Nema šanse.“ „Ona je dosadna!“ „Jadnica.“ „Upropastiće nam več.“

Čak bih se i ja trudila da izbegnem samu sebe.

Uvek sam bila vedra i optimistična osoba. Nosila sam poluzatamnjene naočare sa srebrnim okvirom. Trudila sam se da na sve probleme gledam sa vedrije strane. Prijatelji su me smatrali optimistom. Ali me je Tedijeva smrt prvi put naučila pravom značenju fraze *sve će ispasti dobro*, a to značenje je sada za mene bilo lažno.

Noću sam pisala tragajući za odgovorima. Danju sam se vukla na relaciji stan–posao. Vozači autobusa su me na lep način upozoravali: „Hej, lepotice, osmeh!“ . Ovo su bili vozači iz centralnog dela Amerike. A oni potpuno nezainteresovani i bezosećajni bi pitali: „Hej, gospođo, ko je umro?“

Prijatelji kojima je stalo do mene pokušavali su da mi pomognu. A ponekad, kako bi ih sve skinula sa grbače, a pogotovo prijatelje moje majke sa svojim sinovima prikladnim za ženidbu, nećacima ili čuvarima imanja, rekla bih *da*.

Bio je tu Džordž, koji se užasavao klica i koji me je pozvao u svoj stan na naš prvi sastanak. Nije smeo da izađe napolje i udahne vazduh. Sedeo je iza svog stola od mahagonija, a mene je postavio na stolicu preko puta njega.

„Da li je ovo sastanak ili razgovor za posao?“, pitala sam.

„Očekujem poziv svog advokata“, rekao je, a zatim nastavio da mi priča o svom prethodnom domu, o kući sa crvenkastobraon fasadom u kraju Gold koust i ulici Stejt (što je za one koji nikada nisu bili u Čikagu pseudonim za *'ja sam bogat'*), a koja je bila prenatrpana azbestom. Svaki božiji deo. Samo prisećanje je bilo dovoljno da Džordžovo čelo oblije znoj.

Govoreći odmereno i precizno, očigledno nagađajući da ću ja moći da ga razumem jedino ako bude govorio p-o-l-a-k-o, Džordž je objasnio da je upravo napustio svoj pređašnji dom ostavivši za sobom sportske kapute marke „ralf loren“, nameštaj „tomasvil“, svoj akvarijum kapaciteta devedeset litara, koji je bio ugrađen u zid njegove glavne spavaće sobe i doselio se u ovaj stan zbog odlične ventilacije.

Nije mi bilo prijatno dok sam sedela na svojoj strani stola. Predložila sam mu da očisti svoje bele tepihe ako se baš toliko plaši sitne gamadi.

Morala sam da naštelujem svoje veštine koje sam primenjivala na sastancima.

Nedelju dana kasnije moja prijateljica je želela da me upozna sa svojim depresivnim rođakom, čija je majka nedavno preminula od raka.

„Šta nam je zajedničko?“, pitala sam. „Rak i depresija?“

Moja rođaka Dolores upoznala me je sa prijateljem svog muža koji je bio biznismen, i koji mi je spremio večeru: kari od ikre i nešto toliko egzotično da ne mogu da mu izgovorim ime. Nakon sladoleda od jagoda – napravljenih sa *pravim*, a ne kupovnim šlagom – brzo je izneo svoju ponudu naslonivši se na stolicu i smeškajući mi se. „Imam sjajne ruke“, rekao je. „Hoćeš li da ti izmasiram vrat?“

A potom je na red došao Šiš Ka-Bob, koji me je odveo u turski restoran i koji je sebe smatrao komičarem. Govorio bi stvari poput: „Mogu li da budem iskren?“ A kada bih se ja složila, rekao bi: „Sjajno! Zato što je moje pravo ime Bob!“

Žalim sebe kad se setim svih tih sastanaka.

Samopouzdanje mi je bilo na najnižim granama kada sam dopustila da me prijateljica Liz nagovori da prisustvujem *Super kup* žurki za Jevreje samce. Tematska žurka za ljubitelje fudbala i Mojsija, koja je uključivala i fudbalsku utakmicu, bila je održana u ukrašenom podrumu sinagoge. Gosti su bili odlučniji od fudbalera.

Ili sam se možda najviše ponizila dok sam se viđala sa tipom koji je ostavljao svog psa u kolima dok smo mi jeli, a potom mene ostavljao u kolima dok bi šetao psa. To je bio čovek za koga sam znala da mu je postelja bila prepuna psećih dlaka.

I kog sam vraga dopustila da me majčina čistačica spoji sa jednim od svojih klijenata iz Agencije za samce?

„Čujem da ste veoma uredni“, rekla sam kada sam prvi put razgovarala sa njim preko telefona. Zvao se Martin. „Ne mislim bukvalno, već u smislu da kupite svoje čarape sa poda.“

Nastala je duga pauza.

„Pa, veliki sam čistunac“, rekao je.

To je bio najemotivniji razgovor do tada.

Bila sam ljuta na svakog čoveka koga bih upoznala. U dubini duše sam osećala da sam bila neverna Tediju, kao da sam ga varala samim tim što sam nastavila sa svojim životom i posle njegove smrti. Ali u najmanju ruku ga nisam varala sa nekim *dobrim*.

Odustaću od izlazaka i ostaću zakucana za kompjuter.

Možda se moja knjiga nije prodavala dobro jer je imala najgori dizajn korica u istoriji, pa... izgled korica: fotografija tugaljive devojke sa frizurom u stilu Mami Ajzenhauer, buljavih očiju, kako očajnički ispod ruke drži mladog čoveka koji je očigledno bio prevelik zalogaj za nju. Savršen dizajn korica, ukoliko je knjiga nameњena onima sa niskim samopouzdanjem.

Ali čak i da ljudi nemaju nameru da ikada pročitaju vašu knjigu, za njih je zadivljujuće da ste uopšte uspeli da je objavite. Od svih nadimaka kojima ljudi mogu sebe častiti (počecu sa onim na A) abolicionista – aktivist koji se zalaže za ukidanje ropstva, avanturista – ljubitelj avantura, agamista – neženja, spisateljica je jedan od boljih.

Čekala sam da mi donesu kutiju sa olovkama na posao, kada je čovek zadužen za nabavku kancelarijskog materijala rekao: „Dakle, čuo sam da ste napisali knjigu.“

„Ovaj, da. Jesam.“